

Sygn. akt IV U 174/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Monika Wawro
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 r. w Olsztynie

sprawy M. C. (1)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania M. C. (1)

od decyzji Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

z dnia 20 stycznia 2017 r. nr (...)2016

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 174/17

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 20 stycznia 2017 roku Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności utrzymał w mocy orzeczenie z dnia 16 listopada 2016 roku Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B., który odmówił M. C. (2) wydania orzeczenia o niepełnosprawności, wskazując, iż orzeczeniem z dnia 16 stycznia 2014 roku Odwołująca została zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na stałe z przyczyn 05-R, 07-S oraz 02-P, a stan zdrowia nie uzasadnia zmiany orzeczenia.

Od powyższego orzeczenia, odwołanie złożyła M. C. (2) wnosząc przede wszystkim o uznanie jej za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. Wymieniona podniosła przy tym, iż przez szereg lat była uznawana za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, a obecnie jej stan zdrowia znacznie się pogorszył. Zaznaczyła przy tym, iż nie może liczyć na pomoc osób najbliższych w codziennych czynnościach.

W odpowiedzi na odwołanie, Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w E. wniósł o jego oddalenie, podnosząc, że stan zdrowia uzasadnia zaliczenie M. C. (1) do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, natomiast brak jest podstaw do uznania, iż Odwołująca nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. C. (2) cierpi m. in. na chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, nadciśnienie tętnicze i chorobę niedokrwienną serca.

(bezsporne; d: dokumentacja medyczna- k. 43- 50, 70)

Orzeczeniem z dnia 20 stycznia 2017 roku Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności utrzymał w mocy orzeczenie z dnia 16 listopada 2016 roku Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w B., który odmówił M. C. (2) wydania orzeczenia o niepełnosprawności, wskazując, iż orzeczeniem z dnia 16 stycznia 2014 roku Odwołująca została zaliczona do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym na stałe z przyczyn 05-R, 07-S oraz 02-P, a stan zdrowia nie uzasadnia zmiany orzeczenia

(d: akta WZON)

W związku z rozbieżnościami w ocenie przez M. C. i organ orzekający o stopniu niepełnosprawności stanu zdrowia Odwołującej, należało odwołać się do wiadomości specjalnych.

Sąd dopuścił więc dowód z opinii biegłych lekarzy kardiologa, ortopedy i psychiatry na okoliczność, czy odwołująca kwalifikuje się do uznania jej za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, zgodnie z kryteriami, określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 01 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku powyżej 16 roku życia.

Biegły ortopeda wskazał, iż M. C. należy zaliczyć do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym z przyczyn 05-R na stałe. W ocenie biegłego Odwołująca wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie oraz wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne placówki oraz spełnia przesłanki do posiadania karty parkingowej.

(d: opinia biegłego ortopedy- k. 13- 15)

Biegły kardiolog także uznał Odwołującą za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na stałe w przyczyn określonych symbolem 07-S. W ocenie biegłego, schorzenia kardiologiczne M. C. (1) nie czynią jej niezdolną do samodzielnej egzystencji, a Odwołująca wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie oraz wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe i inne placówki.

(d: opinia biegłego kardiologa- k. 33- 35)

Biegły psychiatra stwierdził u Odwołującej zaburzenia depresyjno-lękowe mieszane i uznał wymienioną za osobę niepełnosprawną w stopniu lekkim na stałe.

(d: opinia biegłego psychiatry- k. 52- 53)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie, jako niezasadne, nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy, w ocenie Sądu, odnieść się do wnioskowanej przez Odwołującą zmiany orzeczenia WZON w zakresie zaliczenia M. C. (1) do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym. Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2011.127.721 z późn.zm.) do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w

celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Natomiast według § 2 pkt 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 roku w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U.2015.1110) powiatowe zespoły i wojewódzkie zespoły wydają odpowiednio orzeczenia o niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia; stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia. Zgodnie z § 3 ust. 2 pkt 5 i 6 przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności osoby, która ukończyła 16 rok życia, zwanej dalej "osobą zainteresowaną", bierze się pod uwagę m. in.: ograniczenia występujące w samodzielnej egzystencji i uczestnictwie w życiu społecznym; możliwość poprawy funkcjonowania osoby zainteresowanej w samodzielnej egzystencji oraz w pełnieniu ról społecznych - poprzez leczenie, rehabilitację, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, środki techniczne, usługi opiekuńcze lub inne działania.

„Przechodząc do szczegółowej analizy wskazanych przesłanek uzasadniających zakwalifikowanie do znacznego stopnia niepełnosprawności, należy podkreślić, że ustawodawca wymaga ich łącznego spełnienia, na co wskazuje użycie spójnika „i”, który pełni rolę funktora koniunkcji. Innymi słowy, brak którejkolwiek z przesłanek oznacza, że osoba nie jest niepełnosprawna w stopniu znacznym. Pierwsza przesłanka związana jest z funkcjonowaniem organizmu człowieka. Chodzi o konkretną cechę tego organizmu, którą jest naruszenie jego sprawności. Komentowana ustawa nie zawiera definicji pojęcia naruszenia sprawności organizmu. Rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w § 3 ust. 4 pkt 1 definiuje trwale (stałe) naruszenie sprawności organizmu jako takie, które według wiedzy medycznej nie rokuje poprawy. Natomiast w § 3 ust. 4 pkt 2 r.o.n.s.n. wprowadzono definicję okresowego naruszenia sprawności organizmu, które charakteryzuje się możliwością poprawy stanu zdrowia według wiedzy medycznej (por. też komentarz do art. 2 pkt 10). (...)Trzeci element umożliwiający zaliczenie osoby do znacznego stopnia niepełnosprawności to konieczność zapewnienia opieki i pomocy w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji w celu pełnienia ról społecznych. Konieczność sprawowania opieki została zdefiniowana dla celów orzekania o niepełnosprawności w § 29 ust. 1 pkt 2 r.o.n.s.n. Zgodnie z tym przepisem oznacza ona całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem. Natomiast w świetle § 29 ust. 1 pkt 3 r.o.n.s.n. konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych, oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzielaniu jej wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych. Ustawodawca wskazuje w komentowanym przepisie, że osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym wymaga zarówno opieki, jak i pomocy, nie zastosował bowiem alternatywy łącznej „lub”. Oprócz tego opieka i pomoc mają być sprawowane w sposób stały lub długotrwały” (M. Paluszkiwicz; Komentarz do art.4 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych; 2015.09.15).

Rozpoznając odwołanie M. C. (1), Sąd winien zatem rozważyć, czy według kryteriów stosowanych wobec osoby powyższej 16 roku życia, stan zdrowia Odwołującej uzasadnia zaliczenie wymienionej do osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym, co ewentualnie uzasadnia wskazania z punktu 7 zaskarżonego orzeczenia.

Analizując powyższą kwestię, Sąd miał na względzie spójne opinie biegłych ortepedy i kardiologa, a także przekonującą opinię biegłego psychiatry.

Podkreślić bowiem należy, że Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiadają biegli. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd - wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, Lex nr 151656).

W ocenie Sądu, powyższe opinie są precyzyjne, logiczne oraz wyczerpująco analizują przedstawione zagadnienie. Są one pełne (udzielają bowiem wyczerpujących odpowiedzi na postawione pytania) i jasne (zawierają logiczne uzasadnienie wniosków końcowych), a przez to merytorycznie zasadne. Brak jest przy tym, w ocenie Sądu, jakichkolwiek okoliczności, które prowadziłyby do konieczności uzupełnienia tych opinii, bądź skutkowały ich dyskwalifikacją.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił wniosek dowodowy o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego ortopedy, albowiem opinia biegłego złożona w sprawie nie budzi zastrzeżeń.

Wskazać przy tym należy, iż Sąd nie jest obowiązany do uwzględniania kolejnych wniosków dowodowych strony tak długo, aż udowodni ona korzystną dla siebie tezę i pomija je od momentu dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności sprawy (art. 217 § 2 kpc) – (por. Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 marca 1997 r. II UKN 45/97). Zgodnie zaś z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego „żądanie ponowienia lub uzupełnienia dowodu z opinii biegłych jest bezpodstawne, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania (...)” (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r. II UKN 96/99).

Sąd uznał, iż wszystkie sporne okoliczności sprawy zostały już wyjaśnione, wobec powyższego, Sąd oddalił wniosek dowodowy o powołanie nowego biegłego ortopedy, bowiem potrzeba powołania innego biegłego, powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii (por. wyrok SN z dnia 04.08.1999r. I PKN 20/99, OSNP 2000, Nr 22, poz. 807).

Na zakończenie godzi się podnieść, iż zgodnie z treścią art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.2011.127.721 z późn.zm.), zgodnie z którą niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

W konsekwencji, nie tracąc z pola widzenia, niewątpliwie trudnej sytuacji życiowej Odwołującej, to jednak brak jest podstaw do uznania wymienionej za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji, a w konsekwencji uznania wymienionej za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc odwołanie oddalił jako niezasadne.

SSR Monika Wawro